

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 731/2020
27.01.2021. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у поступку предлагача АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Зоран Лакићевић, адвокат из ..., против противника предлагача Биопродукт- привредно друштво за производњу, обраду, промет и паковање семена Чачак – у принудној ликвидацији, чији је привремени заступник Драгица Урошевић, адвокат из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Милана Козомора, адвокат из ..., ради обезбеђења доказа, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Привредног суда у Чачку и Основног суда у Чачку, на седници одржаној 27.01.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом поступку, стварно и месно је надлежан Основни суд у Чачку.

Образложење

Предлагачи су поднели Основном суду у Чачку дана 01.10.2020. године предлог за обезбеђење доказа против противника предлагача ПД Биопродукт доо Чачак – у принудној ликвидацији, чији су чланови и ВВ и ГГ, обојица из ..., такође чланова друштва. Основни суд у Чачку се решењем РЗ 103/20 од 02.11.2020. године огласио стварно ненадлежним за поступање по предлогу и по правноснажности решења списе предмета доставио Привредном суду у Чачку, као стварно и месно надлежном.

Привредни суд у Чачку није прихватио своју стварну надлежност, а предмет је уз пропратни акт Р 13/2020 од 24.12.2020. године доставио Врховном касационом суду ради решавања сукоба надлежности.

Решавајући настали сукоб стварне надлежности, на основу члана 30. став 2. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", број 116/08...87/18), члана 22. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 и 55/14) и члана 30. Закона о ванпарничном поступку („Сл. гласник СРС“ бр. 25/82 и 48/88 и „Сл. гласник РС“ бр. 46/95... 106/2015), Врховни касациони суд је нашао да је за поступање у овом поступку стварно надлежан Основни суд у Чачку.

Законом о привредним друштвима („Сл. гласник РС број 36/11 ... 95/18), децидно су одређени ванпарнични спорови који проистичу из примене овог закона, а привредни

суд је надлежан да поступа само у оним ванпарничним поступцима који непосредно проистичу из Закона о привредним друштвима.

Обезбеђење доказа је правни институт уређен одредбама чланова 284.- 288. ЗПП. Овај правни институт се примењује пре покретања парнице или у току парнице, али само ако постоји оправдана опасност да неки доказ неће моћи да се изведе или да ће његово касније извођење бити знатно отежано. Предлагачи су предлог за обезбеђење доказа поднели у посебном ванпарничном поступку пре покретања парнице, ради пописа пословних књига, документације и имовине привредног друштва. Привредно друштво ПД Биопродукт доо Чачак – у принудној ликвидацији брисано је из регистра АПР дана 13.10.2020. године.

Према одредби члана 22. став 2. Закона о уређењу судова Основни суд у првом степену суди у грађанскоправним споровима ако за поједине од њих није надлежан други суд и води извршне и ванпарничне поступке за које није надлежан неки други суд. Према одредби члана 25. став 1. Закона Привредни суд у првом степену суди у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти) у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката као и кад је у наведеним споровима једно од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства. Према ставу 2. истог члана, привредни суд у првом степену, између осталог, води ванпарничне поступке који произлазе из примене Закона о привредним друштвима.

Према наведеној законској одредби (члан 25. став 1. тачка 1. Закона), привредни судови су стварно надлежни да суде у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација, односно између привредних субјеката, без обзира на правну природу спора, што значи да када се ради о привредним субјектима за стварну надлежност привредног суда довољно је да је испуњен субјективни критеријум. Тек уколико се ради о спору између привредних субјеката и других правних лица за стварну надлежност привредног суда неопходно је да је испуњен и објективни критеријум, односно да се ради о спору између ових лица насталом у обављању привредне делатности. У споровима у коме су обе странке друга правна лица, за суђење је стварно надлежан суд опште надлежности без обзира на правну природу спора.

У конкретном случају ради се о ванпарничном поступку обезбеђења доказа по предлогу предлагача физичких лица, против противника предлагача такође физичких лица и брисаног привредног друштва, што значи да се не ради о поступку између привредних субјеката, у смислу члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, а и наведени поступак није ванпарнични поступак који произлази из примене Закона о привредним друштвима у смислу одредбе члана 25. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 116/08 ... и 113/17), односно не произлази из примене члана 548. истог закона која прописује последице брисања друштва из регистра, већ се ради о поступку за обезбеђење доказа уређеном одредбама члана 284.- 288. ЗПП, у вези са чланом 30. Закона о ванпарничном поступку, за чије спровођење је надлежан основни суд у смислу одредбе

члана 22. став 2. Закона о уређењу судова (којом је прописано и то да основни суд у првом степену води ванпарничне поступке за које није надлежан неки други суд).

На основу изнетог, Врховни касациони суд налази да нису испуњени услови из члана 25. став 1. Закона о уређењу судова за надлежност привредног суда, због чега је за поступање у овој правној ствари стварно надлежан Основни суд у Чачку, па је применом члана 22. став 2. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић